

Posudek vedoucího diplomové práce

Vedoucí práce: Mgr. Viktor Čech

Oponent práce: doc. ak. mal. Jiří Kornatovský

Autorka práce: Manuela Zemanová

Katedra: KVV

Obor: Učitelství pro 1. stupeň ZŠ

Název práce: Tělo jako živý obraz

Ve své diplomové práci Manuela Zemanová uchopuje téma, které sice z hlediska dějin umění působí velice široce a neohraničeně – totiž performativní využití lidského těla ve vizuálně orientované kultuře, nicméně pokud čtenář sleduje její text dále, směrem k jejímu pedagogickému uvažování, výzkumu a praktické výtvarně pedagogické činnosti, začne postupně mozaika poznatků shrnutých v rámci této práce získávat svůj logický smysl a hodnotu.

Jak již bylo naznačeno, je první část této práce věnována především autorčinu shrnutí jejího bádání na poli vývoje a možných inspiračních zdrojů z oblasti úlohy lidského těla a jeho performativního využití ve výtvarně pedagogické praxi. Autorka zde čtenáři představuje široké spektrum tvůrčích poloh a kulturních zdrojů od pravěku do současnosti, z nichž vychází performativně orientovaná tvorba novodobého umění. V následné části naopak autorka vymezuje možnost využití performativních momentů ve výtvarně pedagogické praxi ve vztahu k rámci RVP a také k artefietickým otázkám prožitku díla. Dostává se tak k zásadní otázce možnosti zapojení výrazových prostředků akčního umění v samotné praxi. Obtížnost tohoto úkolu naznačuje i následující autorčino dotazníkové šetření mezi jejími kolegyněmi, v reakci na něž se snaží nastínit i některé možné cesty implementace artefietických strategií.

Závěrečnou část této práce tvoří dva autorčiny praktické úkoly, které se svými žáky realizovala. Zatímco první z nich ohledává na základě reflexe expresivních maleb Michaela Rittsteina možnosti dialogu s řečí uměleckého díla prostřednictvím propojení emočních kvalit akční exprese gestického výrazu, v případě druhého z nich hledá poučení u akční tvorby, která se navrácela k archetypálním kořenům lidské kultury ve spojení s přírodním prostředím. Hodnota rituálu až animisticky citěného výtvarného „probouzení lesa“ tak vlastně uzavírá kruh, který autorka započala ve svém hledání kořenů performativní tvorby v pravěké kultuře v úvodní části své práce.

Zásadní pozitivum této diplomové práce vidím především v konfrontaci potenciálu akčního umění s reálnými možnostmi výtvarně-pedagogické práce, kterého autorka dosáhla v didaktické, a i v závěrečné praktické části. Tato autorčina intenzivní snaha podle mne zdaleka

převyšuje možné nedostatky, spojené především s onou roztříštěností celkové koncepce textu.

I proto rád předloženou práci doporučuji k obhajobě.

V Praze 10. 5. 2018

Mgr. Viktor Čech